

MAGARÁG

1939. APRIL. 17

VIII. No. 406

2 lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.
Bihor Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
ÖZV. PASZTOR EDENE

Alapította: PASZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Armand Călinescu miniszterelnök! ROMANIA MEGELEGEDEÉSSEL FOGADTA AZ ANGOL-FRANCIA NYILATKOZATOT

(București.) Armand Călinescu miniszterelnök pénteken este fogadta a sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot tette előlük:

— Románia élénk hálával fogadta a nyilatkozatot, amelyben az angol miniszterelnök biztosítja országunkat, szükség esetére, Anglia teljes támogatásáról. Ugyanilyen hálával fogadta Románia a hírt, hogy Franciaország is, — mindig készen áll arra, hogy bebizonyítsa irántunk való barátságát — hasonló nyilatkozatot tett. Érdeklődéssel és szimpátiával kísérünk minden a békét megerősíteni hivatott akciót, amelyről a mi természetesen fejlődésünk és az összes államokkal való jóviszonyunk függ.

— Románia politikája jól ismert: a mi kormányunk ki nyilvánította a megértésre irányuló akaratát, igyekezőn szoros és hasznos gazdasági kapcsolatokat fejleszteni azokkal az országokkal, amelyekhez bennünket egymást ki egészítő érdekek fűznek. A kormány ugyanakkor rámutatott arra is, hogy a román nép bármikor kész függetlenségének és az ország határainak megvédésére. A nyilatkozatok

amelyekben Franciaország és Anglia megindító baráti módon és spontánul támogatják a mi békés törekvéseinket, — értékes hozzájárulást jelentenek az általános béke konszo

lúdlásának művéhez. Hasonló megnyilatkozások, bárhol is jönnek, a bizalom és megértés légkörét teremtik meg, amelyre az összes népeknek oly nagy szüksége van.

A német hadihajók „tanulmányi látogatása” a spanyol és portugál vizeken

Berlin, április 15. A német flotta több egysége, két csatahajó, két kisebb cirkáló, három tengeralattjáró és öt torpedóromboló „tanulmányi” kirándulást tesz s ennek során a német hadihajók látogatást tesznek a spanyol, portugál és a spanyol-marokkói kikötőkben.

Hány ember áll fegyverben Németországban

London, ápr. 15. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a német mozgósítás április 15-én ér véget. Az április 11-iki német katonai helyzetet a távirati ügynökség a következőkben foglalja össze: Memelben és Keletporoszországban 38 ezer főnyi német hadsereg van, 72 ezer német katona tartózkodik az északi lengyel-német határon, 220 ezer a lengyel határ délkeleti részén, 350 ezer a holland határon, 430 ezer a francia határon, a Maginot vonallal szemben, 100 ezer Olaszországban és 38 ezer Líbiában.

Berlin, ápr. 15. A német legfelsőbb haditanács utasítására a német szárazföldi hadierőt ismét megerősítették. Egy újabb motoros divíziót létesítettek. A divízió tagjai önkéntes szolgálatot vállaltak és a szolgálati idejük három év.

Chamberlain vasárnapra meghívta az angol király

London, ápr. 15. Chamberlain angol miniszterelnök hét

végére Chequersbe utazott. — Ugyanekkor a király meghívta a miniszterelnököt, hogy a va-

sárnapot töltse a Windsor-kastélyban.

Roosevelt szenzációs üzenete Európához

Washington, ápr. 15. Roosevelt elnök a Panamerikai Unió washingtoni tanácskozása során nagy beszédet mondott:

— Mi védi az amerikai szárazföldet attól, hogy az európai tragikus konfliktusok ide is átsapjanak? — kezdte Roosevelt. — A válasz bizonyára az, hogy Amerika felszabadulása után megszületett az amerikai népek nagy közössége, amely nem ismer faji, vagy származásbeli különbséget. Az amerikai nép nyíltan, konferenciák tárgyal meg mindent és e konferenciák csakis a béke fenntartását szolgálják. Más világrészekben előzőleg egy borzalmas háborúra van szükség s csak azután ülnek össze konferenciára, hogy eltakarítsák a romokat és a pusztulást.

— Egy békés népet egy másik békés nép nem kerithet be és nem is fenyegethet.

— A hódítási álmok és vágyak nevetségesek és bűnösök. A béke, amit ma ünneplünk, nem jellemezhető gyengeség által és azt készek vagyunk fenntartani és megvédeni végső erővel és válaszolva minden erőszakra.

— Érdekeink azonban —

folytatta az elnök —, messze túlterjednek tengeremostai szárazföldünk határáig. Foglalkozni kell azokkal a módszerekkel, amelyek alapján az óvilág együttélhet az újvilággal. Jönnékben áll kijelenteni, hogy a világon nem lesz és nem lehet olyan elrendeződés, amely ne tegye lehetővé, hogy országainkat bármikor kaszányak alá alkítsa át, ha nem akarunk valami hódító birodalom hűbéreseivé válni. A béke legjobb védelme a mi kontinensünkön az a remény, hogy az óceánontuli testvéri nemzetek elfogadják távolítani azon eszmék láncát, amelyek szüntelen háborúra kényszerítik őket. Nekünk is van szerepünk a világ kérdéseiben. Békeakaratunk tovább fogja hallatni szavát a nemzetközi kérdések jövőbeni rendjének meghatározásában.

— Ezt az üzenetet intézi az újvilág az óvilághoz — fejezte be Roosevelt.

Ezután Hull külügyi államtitkár mondott nagyobb beszédet és kijelentette, hogy az amerikai nemzetek hajlandók és képesek harcolni, ha függetlenségük veszélyben forog.

MA: husvéti ajándékakciónk 31. száma

31

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1939 március—április hónapban tartandó húsvéti ajándékkakciónkban való részvételre.

János bácsi

a héten megint sok izgalomban volt részünk.

— Bizony, nehezen akarom ékkes nyugalom beállni oszt alig hogy elmúlik az egyik izgalom, izgulni kell azon, vajjon mit fog mondani Csemberlénny az alsóházba. Megjegyzem az nagyon szép vót tüle, hogy Görögországnak, meg Románijának megígérte a segiccségét minden rendelkezésre álló eszközzel. Mijután pejig Anglijába' még nem kötelező a sorozás, oszt mind azon panaszokdnak, hogy nincsenek még eléggé felfegyverkezve, egyelőre egy kis fontot küldhetnének, mer' ez az eszköz rendelkezésükre áll.

— Ugy látszik, hogy adnak is kölcsönt.

— De ne köcsönt aggyanak, hanem néhány fontot kügyyennek, nekünk adófizető pógároknak, pláne hogy aszongya Csemberlénny, hogy ezt a biztosítókat kérés nélkül attá meg. Ami engem illet, én kérnék tüle néhány fontot, de ha kérés nélkül ad, annál jobb. Oszt azt se bánom, ha nem nyilatkozik rula az alsóházba.

— Hát ahhoz mit szól, hogy Albánia elfoglalása ellenére az angolok nem mondták fel az angol-olasz szerződést?

— Gondolom ez azért vót, mer' nemrégibe' megjelent egy rendelet, hogy amíg a behívások tartanak, senkinek se lehet felmondani. Mán pejig azt olvastam egy újságba, hogy Ejurópába 12 millió ember áll fegyverben.

— Hát ahoz mit szól, hogy az olasz király és császár felvette Albánia királya nevét?

— Remélem, ez nem jelenti azt, hogy a királlyal együtt Zseraldine királynét és a kis trónörökösét is át kell adni neki. Sajnálám szegény királynét, ojan fiatal.

— Ne vicceljen, öregem, inkább azt mondja meg, hogy mi lesz a német—lengyel feszültséggel?

— Én azt hiszem nem lesz belőle semmi, mer' úgy látom, hogy mán nem is Dancigon veszekednek, hanem egy autótuton, amit a fojósba akarnak megépíteni — mindegyik a maga köccsigin — a lengyelek is a magukén, a németek is. Ha nem tudnak megegyezni, inkább aggyák oda a pizit, hogy

Autótaxiban szülte meg gyermekét egy bucurestii asszony

A gyermek él az asszony meghalt

Bucuresti, ápr. 15. Tragikus eset történt a fővárosban. Storian Anna 25 éves asszony, aki áldott állapotban volt, este 10 órakor rosszul lett a néptelen uccán és elájult. Néhány perc múlva egy taxi jött az uccán és felvette a nőt, hogy beszéltesse a szülészeti kórházba.

Utközben azonban az asszony rettenetes kínok között megszülte gyermekét. Amikor a kórház elé értek és a sofför kinyitotta az ajtót, megrendülve látta, hogy a síró újszülött gyermek mellett halott asszony fekszik. A szerencsétlen nő szülés közben meghalt.

Öt embert ütött agyon a lezuhanó kőszikla

Nagyenyed, ápr. 15. Romániai község közelében egy Kecskés nevű földműves háza építéséhez szükséges kőszikladarabokat akart összeszedni.

Munka közben a „HosSzukó” nevű szikla leomlott és öt embert maga alá temetett. Mind az ötön szörnyet haltak.

Abban a pillanatban fogták el a bucurestii gyilkost, amikor Bulgáriába akart szökni

Bucuresti, ápr. 15. Az egész ország közvéleményét felháborította az a bestiális gyilkosság amelynek áldozata Chichos Elizabetha kisleányka volt, akit Arad-ucca 11. sz. alatt a pincében megfojtva találtak. A nyomozás megállapítása szerint a kisleány ellen ellen kéjgyilkosságot követtek el és a gyilkosság elkövetésével Ion

Negocic foglalkozás nélküli fiatal embert gyanúsították, aki a gyilkosság elkövetése után — nyomtalanul eltűnt. A bucurestii rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a szökésben levő gyilkos kézrekerítésére. A rendőrség körtáviratban közölte a gyilkos személyleírását a határállomások rendőrségeivel és e körözés alapján sikerült a

gyilkost elfogni Bazargicban, éppen akkor, amikor bulgár területre akart átszökni. A kis lány holttestét felboncolták és a boncolás eredménye megerősítette a rendőrség feltevését.

A kisgyermek holttestét tegnap hantolták el és a temetésén az egész városnegyed lakossága részt vett.

A magyar főváros közüzemei is lemutatkoznak a budapesti Nemzetközi Vásáron

Holnapután már élebelépnék az utazási és vízumkedvezmények

Budapestről jelenti tudósítónk: Az április 28-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár ezidén annyira megnövekedett, hogy a Városliget jelentős részét kellett a vásár céljaira igénybevenni. Így azután a vásárhoz csatolták a múlt század egyik remek épületét, a Fővárosi Múzeumot is. Ebben a klasszikus csarnokban a vásár ideje alatt a magyar főváros üzemei mutatkoznak be, helyesebben ez a csarnok arról nyújt majd tiszta képet, hogy mivé lesz a legközelebbi években a magyar főváros. A világ minden részéből állandó az érdeklődés a budapesti közüzemek iránt és alig van már a világnak olyan országa, amely ne tanulmányozta volna eze-

ket az intézményeket. Ezt a tanulmányozást is lényegesen megkönnyíti a vásárral kapcsolatos kiállítás, hiszen itt nemcsak az eddigi üzemetek, hanem még a jövő terveit is megismerheti az érdeklődő.

A magyar főváros beruházási költségvetése és tervei lehetővé teszik — a többi között — hogy a Dunaparton Csepeltől-Ujpestig gyorsvasút röptse el majd percek alatt a közönséget. Új hid épül Ujpest és Óbuda között, úgy azonban, hogy az új hid közepéről lejáró vezet majd a Margitszigetre. Eltűntetik rövidesen a halálsorompókat és lehetővé teszik, hogy a kocsifutak ne keresztezzék majd a vasuti síneket. Még tökéletesebben kiépítik

Budapest ma is híres alvilágát: a többszázkilométeres földalatti kanális hálózatot. Hogy érik el mindezt? Modellekben, tervrajzokban, diorámákban erről ad majd pontos képet a Nemzetközi Vásár.

A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási és vízumkedvezményei egyébként már holnapután, április 18-án érvénybe lépnek. A kedvezmények igénybevételeire jogosító vásárigazolványt bárki megválthatja az ország bármely utazási és menetjegyirodájánál.

24 óra alatt

KÖTÜNK KÖNYVEI

Pásztor Ede cég könyvkötészetében

Irakba' épicszenek egy ótótut mer' ott sok pózna áll az utba és Gázi király is ótószerencsétlenség áldozata lett. Oszt amikor az új ut megépül, Hitler majd felmenthetjük.

— Mit szól hozzá, hogy Hitler milyen sok embert hívott meg 50-ik születésnapjára?

— Ugy látom, hogy nagyobbára csak vót minisztereket hívott meg Magyarországról

Imrédyt, Románijából Szávut. Gondolom azért, mer' ezek azt fogják neki kívánni, hogy érje meg azt az időt, amikor ők újbu miniszterek lesznek, oszt így gondol elélni százhusz évig

Tizenöt éves fiu és tízéves lány szerelmi drámája

(Bucuresti). A prahovamegyei Albesti Muru községben Gheorghe M. Dan 15 éves fiu szerelmi viszonyt kezdett egy koraérett falubeli leánnyal, a 10 éves Elena Salceanuval. A szülők megtudták a tulkorai szerelmet és jelentést tettek a hatóságoknak, a gyermekeket pedig tiltották attól, hogy

egymással találkozzanak. A fiu annyira elkeseredett, hogy kiment az állomásra és a motoros-vonat elé vetette magát.

A motor levágta a fiu mindkét lábát és kezének két ujját. Haldokolva szállították a kórházba.

Előrasztofta a Zsil áradása Târgu Jiu külvárosait

(Târgu-Jiu). A Zsil kilépett medréből s elárasztotta Târgu Jiu külvárosát. Az Október 14 utcában több ház víz alatt áll.

Romanești községben a lakosság kénytelen volt elmene-külni. A Târgu-Jiu és Craiova közötti országot víz alatt áll.

Darabokra tépte a maga fabrikálta pokolgép a bosszuálló legényt

Brassó, ápr. 15. A brassóme-gyei Tokanul Nou községben különös szerencsétlenség történt. Petrino Potria 17 éves ifju megtudta, hogy szerelme-se megcsalja és ezért elhatározta, hogy bosszút áll rajta. Pus-káporral és kénnel töltött meg

egy dobozt és a „pokolgéppel” szerelme-se háza elé lépett. A robbanással meg akarta ijeszteni a nőt, a „tréfa” azonban túlságosan is jól sikerült. A robbanás ugyanis darabokra tépte a legényt.

Dr Pop Traian leltározási miniszter Biharmegyében

Dr Zigre Miklós visszautazott Bucurestibe

Nagyvárad, ápr. 15. Megir-tuk, hogy Zigre Miklós dr. kultuszminiszter husvét másod napján Nagyváradra érkezett pihenés végett. A miniszter néhány napot családja köré-

ben töltött és csütörtökön az esti gyorsvonattal visszau-tazott a fővárosba.

Dr. Pop Traian nemzeti lel-tározási miniszter Biharme-

Elgázolt a vonat egy nagyváradi szabadságos katonát

Nagykároly, ápr. 15. Megren-dítő tragédia történt az érmi-hályfalvai vasútállomáson. — Dragomir Silviu az egyik nagy váradi gyalogezred katonája, aki Nagykarolyban lakó csa-ládjánál töltötte husvéti sza-badságát, ünnep után vissza akart térni ezredéhez. Érmi-hályfalván leszállt a vonatról és a kuthoz ment, hogy vizet

igyek. Közben elindult a vonat Dragomir futásnak eredt, fel-ugrott az egyik koci lépcsőjé-re, az ugrást azonban elvétette s a vonat kerekei alá zuhant. A kerekek több levágták a sze-rencsétlen legényt mindkét lá-bát. Dragomir Silviut beszálli-tották a nagykarolyi kórházba. Állapota válságos.

A Magyar Népközösség hírei

Április 12-én az Erdélyi Gazdasági Egyet kolozsvári székházában dr. Szász Pál vezetésével fontos megbeszélést tartottak a magyar földműves iskolák vezetői. Jelen voltak dr. Gyárfás Elemér, dr. Boga Alajos, Illyés Gyula, dr. Mikó Lőrincz, dr. Nagy Endre a csombordi és Boros György a székelykereszturi iskolák igaz-gatói. A radnóti és a kézdivá-sárhelyi földmives iskolák igaz-gatói a vizsgák időpontja mi-att nem jöhettek el. Ez alka-lommal részletesen megvitat-ták a mezőgazdasági oktatás át-szervezéséről szóló törvény rendelkezéseit, amelyek a ma-gyar földműves iskolákat is új

helyzet elé állították. A több mint két órás megbeszélésen arra a megállapodásra jutottak hogy javaslatot tesznek a föld-művelésügyi kormányhoz az iskoláknak a mai formájukban való fenntartására. Az eddigi tapasztalatok ugyanis azt bizo-nyítják, hogy az érvényben le-vő rendszer úgy elméleti, mint gyakorlati vonatkozásban a le-hető legjobb kiképzésben ré-szesíti a kiscsorda ifjakat. Az iskolafenntartó hatóságok meg-vannak győződve arról, hogy a földművelésügyi miniszterium magáévá teszi az elgondolást

Saját termésű

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
5 „ vétélnél 9 Lei

Marghita Uradalom borierakala
Piața Mihai Viteazul 1. rúchsi pa ota

Véres cigányháború Ploestiben

(Ploesti). Két vándorcigány csoport tagjai véres vereke-dést rögtönöztek a Bolovani temető közelében. A cigányok egymást akarták meglopni és valóságos háborúvá fajult el a veszekedés. Baltákkal, lapá-tokkal, revolverekkel estek egymásnak. Két cigány meg-halt, hatan súlyosan megsebe-sültek.

Olasz cáfolat az angol-szerződés felmondásáról

(Róma.) A nemzetközi sajtó-ban legutóbb olyan hírek ke-rültek forgalomba, mintha az angol kormány az angol-olasz egyezmény fenntartását feltéte-lekhez kötötte volna. E hírek szerint az angol kormány fel-szólította Rómát arra, hogy a spanyolországi olasz önkén-te-seket 8 napon belül vonják vissza, ellenkező esetben Ang-lia a maga részéről az egyez-ményt felbontottnak tekinti. E híreket olasz hivatalos körök cáfolják.

Négy ember halálát okozta egy öngyilkos nő

Brüsszel, ápr. 15. Enpenben egy fiatal nő gázzal megmér-gezte magát. A kitóduló gáz a házban lakó más négy embert is megölt, ketten pedig súlyos állapotban kerültek a kórház-ba.

Ujabb robbanás Birminghamban

London, április 15. Birmin-ghamban, az egyik szállodában titokzatos bombarobbanás tör-tént. A robbanásnak két sebe-sültje van. A titokzatos robbanás ügyében a rendőrség szé-leskörű vizsgálatot vezetett be. A rendőrségnek az a feltevése, hogy a merénylet hátterében az irak állanak.

Gyilkosság Brassóban Meggyilkoltak egy kereskedőt

Brassó, ápr. 15. A járőkelők az éjszaka folyamán a Bucu-resti-uccában egy fiatalember holttestére bukkantak. Rögtön jelentették az esetet a rendőr-ségnek, amely megállapította, hogy a hulla Albert György brassói kereskedővel azonos. Megállapították azt is, hogy a szerencsétlen embert szíven

szúrták. A rendőri nyomozás fellelése szerint Albert bosszu áldozata lett. Egy tisztviselő-nő vel tartott fenn bensőbb kap-csolatokat, de az utóbbi időben elhidegült köztük a viszony és úgy hiszik, hogy emiatt történt a gyilkosság. A nyomozás ez-irányban folyik.

Iskolakönyvek kötését

a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég

könyvkötészete, Piața Mihai Viteazul 4

Ahol a Halálnak kell szolgálni

Krupp félelmetes hadianyag-üzemének munkása élményeiről beszél

A „Voila” című francia folyóirat közli az alábbi érdekes riportot.

Walter B...-t a Hirschgassen ismertem meg egy kávéházban, négy nappal a német csapatoknak Csehszlovákiába való bevonulása előtt.

Éjfél után két óra volt. Walter befejezte az étkezést és elővette a náci-párt hivatalos lapját, hogy olvasson.

Odakint minden világos, mintha nappal lenne. Az utcán ujságokat, lepényt, sört árulnak.

Időről-időre a hatalmas üzem kapui szélesre nyílnak és nagy tömeg férfi és nő tördul ki. Lehajtott fejjel, szótlanul, a fáradtságtól majd megszakadva, őrzik a teljes rendet, mint egy gyakorlatozó csapat.

Hirtelen egy fiatal nő furakodik ki a menetoszlopból és a kávéház felé jön, ahol mi vagyunk. Kinyitja az ajtót és a kávéház füstjében megjelent egy sápadt, izzadt és mégis mosolygó arc.

— Walter! — kiált szomorú, halk hangon.

Walter felkel helyéről, a nő felé siet és feléje nyújtja az ennivalót.

— Mit csinál Hans? — kérdi a nő aggódva.

— Jobban van valamicskét. Láza leszállott, nem köhög olyan erősen. Remélem, engedni fog aludni.

— Jó... A viszonylátásra.

— Jó éjszakát.

Megölelik egymást. A nő indulni akar, Walter visszatartja. Karjaiba szorítja, hosszan néz a szemébe. Szeretné még itt tartani, ölelni és csókolni. Szorosan karjai között, sugja a fülébe:

— Ida, három hete, Ida.

...Utólag őszintén elmondott nekem mindent. Hosszabb idő óta különböző „tur”-okban dolgoztak. Amikor a férfi munkába lépett, az asszony kijött és megfordítva. Csak néhány percig látták egymást — kivéve a vasárnapot. Amíg az egyik dolgozott, a másik aludt. Három hét óta nem aludtak együtt...

A nő pirulva, féltéken álrott férje karjaiban és egy szó nem hagyta el ajkát.

Felbugott a sziréna.

A férfi felugrott. Egy sóhajlás — és elváltak egymástól. A nő gyors léptekkel hazesietett, Walter pedig eltűnt a csoportban, amely az üzem felé tartott.

Három nap múlva találtam meg újra egy napos délutánon. A fűben feküdt, fogai közé egy virágot szorított és mélyen beszívta illatát.

Más „tur”-ba tették át, mégsem érthette el, hogy feleségével együtt dolgozzon.

Ránéztem. Erős, egészséges ember. Bőre mégis sápadt és fekete szemüveget visel. Éjszaka dolgozik.

Egy munkás nem alszik

— Én vagyok az, — kezdte, — akit úgy hívnak: Krupp-munkás, a Harmadik Birodalom szabad polgára.

— Beszéljen valamit munkánapjáról.

— Munkanapom? — mosolygott. — Látszik, hogy ön francia. Nagy nemzet, de rosszul kormányozzák. Önök nem tudják, mi a munka. Az én munkanapom! Először is nálunk nem létezik ez a szó. Göbbels ur kitörölte a szótárból. Nálunk csak munkaperiódus van. Éjjel, nappal, nem fontos.

— Helyes. Mi ez a munkaperiódus?

— „Naponta” 9 órát dolgozom, másfél órással szünettel. Öt és négy órán át állandóan rostély alatt, három forrasztócsövön a Wh. pavilonban. 114 alé, 7 csoport az esseni Kruppnál, nemzetünk büszkeségénél. Csak itt Essenben még hétszáz ezer társam dolgozik, állandóan éjjel és nappal, forraszt és önt és gyártja az ágyúcsöveket. Többmillió ember ugyanezt csinálja Bochumban, Dortmundban és Duisburgban.

Krupp, mindig Krupp

— Hogy lépett be Krupphoz?

— Senkisé nem kérdezte, hogy akarok vagy sem. Munkanélküli voltam. Behívtak egy bizottság elé. Egy orvos megtapogatta az izmait, miközben egy szemüveges tisztviselő felolvasta egy könyvből: „Szülei és nagyszülei Düsseldorfban születtek. Tiszta árja. Volt szocialista, de megértette és megjavult.”

Valaki, egy főnök, döntött: Krupp és megkaptam a belépési lapot.

Az első hónap végén teljesen bebutorozott lakást kaptam. A falon a Führer és Krupp arcképe. Részletekben fizetem. Ha kilépek az üzemből, mindent visszavesznek. Ezért nem fogok kilépni. Egész életemben forrasztó ieszek Kruppnál. 65 éves koromban megkapom a Krupp nyugdíjat. A végén, ha meghalok, a Krupp temetőben földelnek el.

— Be van iratkozva a pártba?

— Nem és jog szerint mégis hozzátartozom. Feleségem és én kötelesek vagyunk megvásárolni a párt könyveit, lapjait, kötelesek vagyunk résztvenni a gyűléseken, naponta egyszer tornázni a Turnhallen, egyszer egy héten megnézni a propagandaminisz-

— Mennyit keres?

— 206 márkát hetenként, feleségem 110-et.

— És milyen adókat fizet utána?

— 18 százalékot, amelyből 13 a felfegyverzésre megy, további 7 százalékot a pártnak, és a félisegélynek. Herr Göbbels azt mondja, hogy más országokhoz viszonyítva kevés. Az én koromban — 29 éves vagyok — az állam nem engedheti meg, hogy heti 54 óránál többet dolgozzam. Két év múlva, ha sikerrel átme-gyek az ellenállási vizsgán, jogom lesz 65 órát dolgozni az első brigádban. És ki tudja, talán szerencsém lesz és elő-munkás leszek: 72 órát dolgozhatok hetenként.

— Miért visel fekete szemüveget?

— A nap bántja a szememet. Négy év óta most láttam meg először. Majd megvakított. Átkozott napja!

— Tehát Essen sohasem alszik?

— Nem nagyon.

Éjszaka minden él itt. Kávéházak, vendéglők, üzletek, mozik, sportpályák, minden nyitva van 24 órán keresztül. Sőt még a városháza is.

— De önök, franciák nem érthetik ezt meg. Önöknek nap kell még akkor is, ha az üzemből dolgoznak.

rum filmjét. Köteles vagyok a katonai gyakorlatokon is résztvenni. Öt év múlva, amikor a fiam fizéves lesz, Hans is részt fog venni ezeken.

A Führer gyakran eljön az üzembe és szóbaáll velünk. Azt mondja, hogy Németország gyermekei vagyunk és vezető kalauzunk; a nemzeti szocializmus. A nemzet gyermekeként kötelesekem hallgatni és engedelmeskedni. — Nincs szükségem arra, hogy gondolkodjak. A Führer és a von Bohlen Krupp család gondolkodik helyettem. De maga francia, nem érti ezt.

Intellektuelek a forrasztócsőnél.

A Führer kijelentette: önök is tudják, hogy minden ép ember köteles Németország újjáéledését elősegíteni. Erkölcstelen dolog — mondotta a Führer, — hogy egyesek meddő módon éljenek. Nagy tisztogatás volt e téren az ugynevezett intellektuelek: költők, zenészek, művészek között.

Göbbels összegyűjtötte őket és így szólt: „Lássam, mit csináltak eddig?”

Pánik keletkezett közöttük. Kiderült, hogy háromnegyedrészük nem csinált semmit. A bizottság elé kerültek, az orvos megnézte izmaikat és ma sokan közülük velem együtt, a

forrasztóban dolgoznak. Még sem lehet ismerni őket.

Walter nevet. — Ugyanez volt a sorsuk — teszi hozzá, — azoknak, akik a nőkől éltek: selyemfiúk, gigolók, parkett-lánccosok. Egy razzia össze szedte őket és néhány óra múlva Kruppnál voltak.

— Látta volna csak őket. Ugy nevette volna, hogy majd kipukkadt volna. Rajtuk volt még a selyeming, ujjakon gyűrűk, lakkozott kör-mők, pomádés haj. Made-moisellenek hívtuk őket. Elein te kétségbe voltak esve. Most már megszokták. Ki nem szokja meg Kruppékat.

— Egy esetet tudok. Hans pincér. Ma már „leni” van ő is. Mit akar? Németországnak karokra van szüksége, Németországnak nagyra kell lennie, amint a Krupp üzemek lapja írja. Minél erősebbek leszünk, annál kevésbé mernek majd támadni a demokráciák. Előbb ki akartak éhezteni bennünket, most meg akarnak támadni. De nem fog sikerülni, mert mi előbb meggyünk. Önök még a háborúelőtti rit-musnál maradtak. Nézzon meg egy szegény és egy gazdag embert az utcán. A gazdag késlekedik, tája száját, cigarettázik. A szegény furakodik, siet, nem kerülget és át-hágja az akadályokat. Miért? Mert éhes. Itt a különbség. A végén a szegény megelőzi a gazdagot, aki nem fogja be-érni. De mit értenek, maguk franciák?

Ne beszéljünk ágyukról.

— Walter, beszéljen az ágyukról, amit Kruppnál gyártanak.

— Nem.

— Tudtam, hogy visszautasít. Egyetlen munkást sem találtam, aki az ágyukról beszélt volna. Nem azért, mert ezt hitték, hogy hadititkokat árulnak el. Hanem azért, mert Krupp munkásai irtóznak az ágyuktól, amit gyártanak.

— Nem, ne beszéljünk ágyukról.

— Walter, ha kitör a háború, rettentés lesz, ugy-e.

Kezeibe temeti arcát.

— Walter, ugye fél a háborútól?

— Félni? Nem.

Más szájával beszélt. Ajkai remegtek.

Mindegyik fél. De attól, amit kezeivel csinál. Életük a halál-félelem és halálgár között folyik monoton egyhangúsá-gban.

24 óra alatt

KÖTÜNK
KÖNYVEI

Pásztor Ede cég
könyvkötészetében

Földművesnőből PILOTÁKAPITÁNY

A leghíresebb szovjetpilótánő Paulina Osipenkova
önéletrajzát közli egy bucurestii lap

A bucurestii „Seara” című lap, Titeanu propagandaminiszter lapja, közli egyik legutóbbi számában a leghíresebb szovjetpilótánő önéletrajzát.

A Dnyipropetrovsk körzetben levő Novosposovka ukrán faluban láttam meg a napvilágot és gyermekkoromat a legnagyobb nyomorban töltöttem el. Apám a darab kenyérért verejtékesen dolgozott és gondolatainkat egyedül a bárázda kötötte le, amelytől létünk függött.

Multak az évek. Elérkezett az iskola ideje. Sokáig azonban nem engedtek tanulni. Dolgoznom kellett, hogy segítsék családomon.

Két elemi osztály elvégzése után a falu iskolájában alig tudtam írni és olvasni és már mezei munkára kellett mennem. 1927-ben családom egy kollektív gazdaságba került és csak ekkor nyílt alkalmam arra, hogy egy légügyi kurzust elvégezhessenek Kievdében.

De már az első leckék elvégzése után megállapítottam, hogy nem tudok lépést tartani társaimmal, akiknek hét elemi alapiskolájuk volt.

Visszamenjek a gazdaságba? Semmiért a világon. A kurzuson maradtam volna, ha éjjel-nappal dolgoznom kellett volna is. Állandóan tanultam. Néha azt hittem, hogy szét szakad a fejem, de végül sikerült és 6 hónappal később megkaptam a diplomát társaimmal együtt.

Ezután elküldtek Berdiansk ukrán tartomány egyik kollektív gazdaságába, hogy szervezzem meg a légvédelmi osztályt. S itt dőlt el sorsom.

Az első lépés

Nyári nap volt, amikor két repülőgép jelent meg a falu felett. Amikor a repülőgépek berregése felhangzott, lélekzet visszafogva állottam a kapuban.

Hát amikor leszállottak! Micsoda forrongás a faluban! Az egész lakosság, kezdve a fehérszakállas aggastyántól a mezitlábú gyerkőcig, a mezőre futott, hogy lássa a csodálatos gépeket. Természetesen én az első között voltam, akik odaértek.

Az elemi tanuló látványtól csaknem elájultam a gyönyörűségtől. Nem tudtam, mit nézzek előbb: a gépeket, vagy a pilótákat. S nem akartam a szememnek, amikor a két férfin kívül egy pilótasapkás nő is kibújt a gépből.

Az egyik falumbeli fiú a sevastopoli pilótaiskolába járt és onétül, hogy sokat gondolkodtam volna, levelet írtam neki. Leírtam, a két repülőgép leszállását, a meglepetést, amit számomra a pilótánő megjelenése okozott és

hogy mit hallottam a kharkovi repülőnőről. 23 éves voltam akkor és a Kommunista Ifjúsági tag. Megkérdeztem a levélben, vajon felvennének-e engem is a pilóta iskolába?

— Gyere Sevastopolba és el lesz intézve — hangzott a válasz.

Nyomban elutaztam.

Amikor bevezettek az iskola igazgatójához, annyi hévvel fejttem ki, hogy érzem, hogy okvetlenül pilótává kell kiképeztetnem magamat, hogy az igazgató elmosolyodott és az orvosi bizottság elé küldött. A doktorok alkalmasnak találtak.

S íme, a pilóta-iskola növénye lettem. Uniformist kaptam és az iskola hálóbójában alhattam.

Nem mondhatom el, milyen nehéz volt eleinte. Reggel, délben és este késő órákig állandóan olvastam. Oly nagy volt a vágyam aziránt, hogy lelkiismeretes és kiképzett pilótává váljak, hogy sajnáltam minden pillanatot, amit nem szentelhettem a tanulásnak.

Időközben olyan repüléseket láthattam, amiket soha nem tudtam volna elképzelni magamnak. Egy-egy vadászrepülőgép rakétaszerűen emelkedett a levegőbe. A pilóta keze hol jobbra, hol balra bukfeceztette a repülőgépet és loopingthe loopokat hajtott végre.

Amikor a gép leszállt, kíváncsian vártam a pilóta kiszállását. Ki vajjon ez a felsőbbrendű ember, aki a levegőben ilyen csodákat hajtott végre. De miután leszállt és elvegyült a repülő tömegében, megállapítottam, hogy arcában, menésében és mosolyában nincs semmi rendkívüli. Elbeszélésük pedig mindig ugyanaz volt: azelőtt gyárban, vagy kollektív gazdaságban dolgoztak, tagjai voltak az Ifjú Kommunista Ligának, azután a repülő-iskolába és a pártba kerültek.

Egyedül a levegőben

Nem télt el sokidő és egyedül repülhettem. Egy délután visszatértem egy próbarepülésről, amit instruktorommal együtt hajtottam végre. Igen rosszul szállottam le és igazán nem hittem volna, hogy azon a napon szolitanak fel, hogy egyedül repüljek. De anélkül, hogy sikertelen leszállásomra egy szót is vesztegetett volna, az instruktor egyszerre felém fordult és megkérdezte, hogy nem vagyok-e fáradt?

— Nem — feleltem én.

— Jó, akkor egyedül fog repülni.

Az én megállította a

Tejeskávét
mindenkinek
és mindennap
-ból és -ből
Franck Kneipp

lélegzetemet. De semmivel sem árultam el érzéseimet.

— Helyes, instruktor elvtárs — feleltem nyugalmat erőszakkalva magamra.

Felszálltam. Sohasem fogom elfelejteni ezt a pillanatot. Egyedül repültem a levegőben. Az instruktor lenn maradt. Minden az én kezemben volt, minden tőlem függött.

1932 év végén megkaptam a diplomát és kiküldtek, hogy mint katonai pilóta töltsen ki a szolgálati időmet.

Hamarosan szárnyparancsnoknak neveztek ki. Lázasan dolgoztam és szemlátomást előrehaladtam. E fő-foglalkozással párhuzamosan eleinte szociális tevékenységet fejtettem ki és férjemet — időközben ugyanis férjhez mentem — segitettem tanulmányai-ban. Szüntelen erőfeszítéseket fejtettem ki, hogy kiképezsem magam pilótának és megtanuljam a fegyverek kezelését. De tanulmányaimat sem hanyagoltam el. Elvégeztem egy előkészítő kurzust és beiratkoztam a katonai Aviatikai Akadémiára. Hat év óta, amióta mint pilóta működök, sohasem szenvedtem sem baleset-

et, sem kényszerleszállást nem kellett végrehajtanom.

A mai magassági rekord

1936 szeptemberében a parancsnok magához hív és megparancsolja, hogy szálljak fel a magasba, egy repülőgép kipróbálása végett.

Felemelkedtem egy Bondar nevű navigator társaságában. 9.900 méter magasságba értünk fel és 19 percig maradtunk fenn. A gép még feljebb is tudott volna szállni, de nem akartam a kockázatot vállalni. Amikor leszálltam, a parancsnok gratulált.

— Megdöntötte a női magassági rekordot.

1938 májusában, amikor egy leszállás nélküli távolsági repülésre készültem én és Vera Lomako és Marma Rashova pilótanők új nemzetközi női távolsági rekordot állítottunk fel hidroplánon. 1093 mérföldet repültünk be. 1938 július 2-án pedig Sevastopoltól Archangelszig repültünk leszállás nélkül és az 1707 mérföldet 10 óra 33 perc alatt tettük meg. Ezt a rekordot a Szovjet sport bizottsága is bejegyezte. A kormány kitüntette a csapat minden tagját a Lenin-renddel. Lomakot és engem kapitánnyá, Rashova megfigyelőt pedig főhadnaggyá léptették elő.

Szovjet pilóta

*Csirkepaprikást, turóscsuszát,
kolozsvári káposztát készít Lon-
donban egy nagyváradai urilány*

Miért keresik a magyar cselédeket az angol fővárosban

Az utóbbi idők politikai eseményei közelkeztében mostanában különösen nagy érdeklődés fogadja azt az egyébként régi, de újabban egyre szélesedő és ismertebbé váló mozgalmat, amely a magyar szakácsnők és szobalányok Angliában való elhelyezésére irányul. A walesi herceg, a későbbi Edward angol király magyarországi látogatása alkalmával megismerte és megszerette az izletes magyar konyhát és azt, hazaérkezése után számtalanszor megdicsérte. Elragadtatással nyilatkozott a pompás ételekről, míg végül az angolok érdeklődni kezdtek a magyar konyha iránt. A híres szegedi édespaprika ekkor válik ismertté az angol emberek között, hogy a keletes ízű fűszert ma is magyar néven, paprikának nevezik.

A konyhaművészethez értő élelmesebb nők az angolok érdeklődését ki is használták és csoportosan utaztak el Angliába, ahol mint szakácsnők, mindannyiuknak sikerült is elhelyezkedniök. A már munkához jutottak irtak haza ismerőseiknek, állást keritettek nekik és így az Angliában letelepedett magyar háztartási alkalmazottak száma egyre emelkedett. Sok olyan is volt közöttük, aki nem tudott főzni, az ilyen mint szobalány kapott alkalmazást. Nem egy esetben történt meg, hogy az az anya szakácsnő, lánya pedig szobalány volt ugyanál a háznál. A kiutazott nők között sok, jobb családból származó lány is volt, érettségizett kisasszonyok, leépített hivatalnoknők, akik félretéve minden büszkeséget, vállalták, hogy angol uriházaknál mint háztartási alkalmazottak keresik meg kenyerüket. Állítólag olyan szolgálóleány is van már Londonban, aki titokban doktori oklevelet őriz fiókjában.

Három váradi nő készül Angliába...

Valamikor jobb helyzetben élt, 22 éves, érettségizett leány ismerőscimmel találkoztam a napokban. Teljesen árva, édes anyja gyermekágyban halt meg, amikor ő született, apját néhány évvel ezelőtt vesztette el. Bent Erdélyben kisebb föld birtokok volt, de a sok adósság miatt még jóval a konverzió előtt el kellett adniok. A föld árából megmaradt kevés pénz szép lassan elfogyott és az apa halála után az akkor 19 éves lány minden támasz nélkül maradt. Azaz mégsem, érettségi bizonyítvány volt a zsebében, amit Budapesten szerzett. Eleinte azt hitte, hogy bizonyítványa segítségével si-

kerül valami szerényebb állás
hoz jutnia, ahol megkeres any
nyit, hogy folytathatja tanulm
nyait és esetleg orvosnő, vagy
tanárnő lesz. Nagynehezen si
került is kisebb állást szerez
nie, a fizetéséből azonban ép
pen csak, hogy megélhetett.
— Továbbtanulásra gondolni
sem lehetett. Szerencsére még
ma is állásban van, 2000 lei
fizetést kap egy magáncégtől.
Amikor találkoztam vele, köl
csönkönyvtári könyv: „Mauro
is: Byron életrajza” volt a ke
zében. Elkértem a könyvet,
hogy megnézzem a címét, ben

A szobalányjelölt, de egyelőre még magántisztviselőnő, kéresemre azt is elmondja, milyen feltételek mellett és kiknek lehet Angliába kijutni. Az elhelyezkedést egy londoni iroda intézi, amelynek Budapesten megbízottja van, de belekapcsolódott az akcióba egy nagyváradí uriaszony is. Az utóbbinak utján öt darab fényképet, angol, vagy német nyelven kiállított orvosi bizonyítványt és ugyancsak a két fentemlitetti nyelv valamelyikén kiállított működési bizonyítványt kel eljuttatni a londoni irodához. A működési bizonyítványt az illető igazolja, hogy az illető személy legalább egy évig már működött idehaza abban a minőségben, amelyben kint el akar helyezkedni. A munkavállalási engedélyek megszerzését mindössze néhány száz leierű vállalják a megbízottak és az iroda az elhelyezett nő első évi fizetésének öt százalékaért juttatja állásba az illetőt. Ez az összeget, a közvetítési díjat utólag, két részletben kell kiegyenlíteni. Az utiköltséget Budapeستől Londonig a munkaadó előlegezi, ez körülbelül 4 angol fontba, mintegy 4000 leibe kerül és az összeget tíz havi részletben vonja le a fizetésből. Az angol beutazási vizumot az angol konzulátus csakis a munkaügyi minisztérium által kiállított munkavállalási engedély alapján adja meg, miért is enélkül minden kiutazási kísérlet eredménytelen. Nyelvek ismerete, különösen az angol, vagy német kívánatos, de nem kötelező. A munkavállalási engedélyt 18-45 éves korig lehet megkapni, illetve e korhatárig lehetséges az elhelyezkedés. Az engedélyt egy évi időtartamra állítják ki, amely azonban rendszerint további egy évre meghosszabbítható, ha az alkalmaszot a lejártá előtt hat héttel a meghosszabbítást a munkaadó után kérelmezi. Ha ez

ne nyomatott „Ismertetés”-t találtam, amely a háztartási alkalmazottak angliai munkabérek megfizetésének feltételeiről szól. Így tudtam meg, hogy a fiatal tisztviselőnő ismerősöm milyen tervvel foglalkozik. Elmondotta, hogy barátnőjével és annak édesanyjával megy Angliába, három hét múlva indulnak utnak. Utitársainak nincsen meg a román állampolgárságuk, annakidején kifejeztették őket a névsorból. Ez annál is inkább szomorú számukra mert a családfenntartó az államvas-

Hogyan lehet kijutni?

idejében nem kéri, az egy év letelte után el kell hagynia az országot. A betegsegélyző tag sági díj fizetése minden alkalmazottra nézve kötelező, de ez hetenkint mindössze hat pennybe kerül. Kimenő hetenkint kétszer van, valamelyik hétköznap és vasárnap délután. Főzni is tudó mindenesnek 42 font az évi kezdőfizetése, tökéletes szakácsnőnek 52, természetesen a teljes ellá-

Boldog készülődés az útra

— Milyen érzés az a tudat, hogy rövidesen alacsonyabb nivóju toglalkozással keresi meg kenyerét? — Ieszem fel a kissé tapintatlan, de őszinte kérdést.

— Bevallom, — felelt a szobalányjelölt — néha félek arra gondolni, hogy ugynevezett „közönségesebb” munkát fogok végezni, de hamar túlteszem magam azon, hiszen annyian vállalkoztak már előtttem erre és mind szívesen csinálják, egyik sem panaszkodik. A durvább munkát gumikesztyűvel lehet végezni és kellemes tudat az is, hogy teljesen külön szobám lesz és mint értesültem, az angolok nem úgy kezelnek bennünket, mint a közönséges cselédeket. számtalan olyan esetről tudok amikor a munkaadó annyira megszerette magyar alkalmazottját, hogy évek után sem akar hallani eltávozásáról, de nyáron hazaengedi az „őháza” látogatóba.

— A magyar szakácsnő csupán magyar ételeket készít?

— Dehogy! A pörkölt, csiga

utaknál szolgált közel husz
esztendeig és csak néhány év-
vel ezelőtt bekövetkezett há-
lála után derült ki a dolog.
Azóta minden lehető és lehe-
tetlent megpróbáltak, — de
ügyük mindmáig nem nyert
kedvező elintéztést. A vasut el-
len indított perük még nincs
befejezve. Eddig a régi buto-
rok pénzzé tett árából és kézi
munkázásból, gomlyukvarrás-
ból tengették életüket, de már
belefáradtak. Perük befeje-
zéséig kimennek Angliába és
ha netalan sikerülne nyugdíj-
hoz jutniok, visszajönnek és
elfelejtik azt az időt, amit,
mint háztartási alkalmazotak
töltöttek külföldön. A kiutá-
zással kapcsolatos formáságo-
kat már elintézték, mindhár-
man megkapták az angol mun-
kaügyi minisztériumtól a mun-
kavállalási engedélyt és állá-
suk is van már, de még nem
tudják, hol, melyik városban.

táson kívül. Megtudom még azt is, hogy a szükséges magyar, német és belga átutazási vízumok, tútárdijakkal együtt 1500 leibe kerülnek és a kiutazni óhajtóknak ezen kívül csupán az utlevél díját és utiköltséget Budapestig kell fizetniök. Megjegyzem még azt is, hogy pénzt minden engedély és korlátozás nélkül szabadon lehet használni.

leves, töltött káposzta, halpaprikás, habart bableves, töpörtyűs turóscsusza, fonatos mákos derelye, székelygulyás, paprikáscsirke stb. stb.-in kívül meg kell tanulni az angol ételek készítési módját is. Ebbe azonban természetesen csak majd ottan jön bele az ember, fokozatosan megianítja.

— Boldogan készülődöm az
utra, mert az a tervem, hogy
takarékoskodni fogok és egy-
két év alatt annyi pénzt teszek
félre, hogy abból idehaza
majd kezdekhetek valamit, ha
ugyan nem megyek ott férjhez
mondja mosolyogva, amikor
elbucszuk a kapu előtt, ame-
lyen kis tábla jelzi, hogy ab-
ban a házban angolul tanít-
nak.

-- Sok szerencsét! — kiáltom az érettségizett szobalány jelölt után.

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul ⁴

Staniol-papír, fehér és szí-
nes, nagy választékban, továb-
bá selyem papírok minden
színben kaphatók Pásztor Ede
égnél, Piata Mihai Viteazul ⁴

Iskolakönyvek kötetét

a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég

könyvkötészete, Piata Mihai Viteazul 4

A GYERMEKÁGYAS GERALDINE KIRÁLYNŐ MENTŐAUTÓN MENEKÜLT TIRANÁBÓL

Egy párizsi lap megrázó tudósítása a tiranai királydrámáról

A „Paris Soir” ma ideérkezett számában megrendítő tudósítást olvasunk Geraldine királyné meneküléséről.

A lap tudósítója Tiránában tartózkodott, amikor az olasz csapatok átlépték az albán határt.

„Néha — írja a tudósítás, — a koronás főeknek többet kell szenvedniük a történelem fordulatai miatt s nagyobb könny és szenvedés áldozatot kell hozniuk, mint a közönséges embereknek.

Az ifjú albán királyi pár tragédiája bizonyára a történelem azon lapjaira kerül majd, ahol a szerelemre igazságra és szabadságra szomjazó emberi lélek megfojtásáról esik szó.

Az emberi lelket könnyekig megrázza Zog király és Geraldine királyné végzete.

A hírnökök

Április 8-án jelezték, hogy az olasz hadirepülők Tirana égboltozata felé vonulnak.

Zog király, aki a főváros ellenállását szervezte meg nyomban értesítést kapott. Első gondolata a háromnapos gyermekágyban fekvő felesége felé fordult.

— A királynénak — fordult Zog egy vezérkari úszthez, — azonnal el kell utaznia. Tegyetek meg minden előkészületet. Átmegyek hozzá és közlöm vele.

Kis idő múltán mentőkocsi állott meg a palota azon szárnya előtt, ahol Geraldine királyné lakosztálya állott.

A királyné az ágyban feküdt mellette a kétnapos trónörökös. A király közeledik az ágy felé és közli elhatározását.

A királyné mellett Szeltös grófnő, aki gyermekkorától nevelte Apponyi Geraldinet.

Jobbkezével a királyné fia bölcsőjét ringatja.

Minden kék a szobában, a falak, a butor, a függönyök. — Csak két fehér szilhuefte, két ápolónő készíti elő a királyné utazásához szükséges koffereket.

Lassan beesteledik. A szobában csak egy halvány lámpa ég.

A szolgálatos tiszt vigyázz állásban várja a királyné parancsát.

— Nem várhatnánk holnapig — suttogja alig hallhatóan Geraldine.

— Nem — feleli a király. E pillanattól kezdve életem nem az enyém, hanem az országé.

A gyermek felébred és sir. A királyné sóhajt.

— Legyen, ha muszáj.

A tiszt intésére két ember

hordágyat hoz be. A királynét a legnagyobb gonddal és gyengédséggel viszik a palota néma folyosóin keresztül. Fátol a királyné arcán, mintha aludna. Egy dajka viszi utána ölben a gyermeket.

A tájda mas elválás

Amikor a szomorú menet a mentőkocsihoz ér, a király egy tiszt csoportján közeledik. Átvesszi a dajka kezéből a gyermeket és megcsókolja. Azután

kiadja a parancsot:

— Indulás.

A királyné felismeri férje hangját, kinyitja szemét és int, hogy lépjen közelebb.

— Nem maradhatnánk együtt? — kérdi könnyekkel a szemében.

Zog felesége füléhez hajol és gyengéden a fülébe sug valamit. Azután fennhangon így szól:

— Remélem, rövidesen viszontlátjuk egymást.

A mentőautó elindul. Ablakából a sápadt királyné bu-

Geraldine albán exkirályné gyermekével az ujszülött trón- örökössel a Pöstyén mellelfti kovarci kastélyba jönnek

Kovarc, ápr. 15. Mint ismeretes I. Zogu király és felesége Geraldine királyné az ujszülött trónörökössel még az olasz csapatok bevonulása előtt Tiránából repülőgépen Görög területre menekültek. Zogu király megérkezése után Metaxas görög miniszterelnöknek kijelentette, hogy csak rövid ideig óhajtja a görög vendégszeretettel igénybe venni, amíg Geraldine királynő egészsége helyre nem áll, Zogu király ezen elhatározásával ugylátzik szoros összefüggésben áll az albán királyi ház főudvarmesterének a királyné nagybátyjának a Pöstyén melletti Kovarcba bejelentett sürgős látogatása. A főudvarmester néhány napig Pöstyén fűrdőben fog tartózkodni és innen folytatja útját Kovarcra az Apponyi-család ősi dominiumába, I. Zogu király Geraldine királynőnek a kovarci kastélyt és a hozzátartozó őserdőket vásárolta vissza nászajándékképpen. Ezt a kastélyt fogja a főudvarmester a királynő és kísérete részére kellemes otthonná berendeztetni. A királynő és az ujszülött trónörökös a nyári hónapokat akarják a kovarci kastélyban eltölteni, míg Zogu király Egyiptomban, ahol véglegesen óhajt letelepedni családjára részére új otthon nem alapít.

A kovarci Apponyi dominiumok utolsó tulajdonosa Apponyi Henrik gróf az ismert India-kutató nagy pénzzavarral küzdött és dacára annak, hogy egyik legjobb barátja a patjai maharadzsza felajánlotta legmészebbmenő támogatását mégis jobbnak látta röviddel halála előtt 1935. augusztusban 700 hold földet és a kintőn becsült értéket

Slezák Vitus pozsonyi mérnöknek négymillió csehkronáért eladni. A gróf halála után csak a kastély és a világhírű Apponyi-könyvtár és indiai gyűjteményei, valamint az erdőségek képezték a hagyatékot, Apponyi Henrik gróf végrendeletében igen sok tehert hagyott örökösének, úgy, hogy ezek kénytelenek voltak a kastélyt óriási parkjával, valamint 600 hold erdőséget ugyancsak Slezák Vitusnak eladni.

Slezák mérnök, mint ismeretes Geraldine nevelőanyjának, Apponyi Adél grófnőnek, évi 20.000 korona járadékot biztosított és rendelkezésére bocsátott a kastélyban hatszobás lakást is. Amikor Geraldine királynő még menyasszonya volt Zogu királynak, a király viszárvásáraolta nászajándékképpen a kastélyt és az őserdők egyharmadát. Zogu király a vételár összegét egy nagy pári-

csut int.

A király és kísérei leveszik csákóikat.

A száműzetés megkezdődött.

Egy autó robog az éjszakában

Leoltott lámpákkal az autó 150 kilométeres utat tett meg. Minden utkereszlemezénél megáll, hogy utat engedjen a Tirana felé vonuló önkénteseknek. A mentőautó egész éjjel robogott.

Hajnalba a királyné Florinába érkezik, a görög-albán határon levő városkába. Az egyetlen szegényes kis vendég fogadóban száll meg. Hirt nem kaphat sem férjéről, sem országáról. — A királyné várja a görög kormány segítségét.

Doktor Louros az egyik leg-híresebb görög nőorvos asszisztensével együtt elutazott Szalonikiból Florina felé.

si bank által fizettette ki. A kastély Pöstyénfűrdőtől mintegy órányira fekszik, az őserdő igen gazdag vaddisznókban és maga a vadászterület valóságos paradicsom nimródok számára. Már 1225-ben említették a krónikák. Corvin Mátyás is itten vadászott már nemes vadra. A vadászkastélyt, amely 8 szobából áll, több fűrdővel, még Apponyi Henrik gróf rendeztette be igen pazarul és ebben a kastélyban a maharadzsákat, a magyar hercegeket, az Esterházy, Pálffy, Festetics és Károlyi grófokat látta vendégül.

Mostan ebben a kastélyban fog Geraldine királynő és gyermeke a nyári hónapok alatt tartózkodni, de az sincsen még kizárva, hogy a pöstyéni Thermia Palaceban rendeznek be részére kényelmes apartmant és onnan fog kirándulni a nem messze fekvő kastélyba.

Zsidó őrseget rendelt ki La Guardia a newyorki náciak megvédésére

A Tribune des Nations írja az alábbi kedves esetet:

„...Azt mindenki tudja, hogy La Guardianak, Newyork érdekes polgármesterének milyen erős humorérzéke van. Nemrégiben a newyorki német konzul attól való félelmében, hogy a németellenes hangulat excessusokra ragadtatja el magát, arra kérte a város polgármesterét, hogy gondoskodjék a newyorki német polgárok vagyoni védelméről. A kérést La Guardia honorálta és külön osztagokat alakított a védelemre csupa — zsidóból. Ennek a védelmi osztagnak a kapitánya Fichtel-

stein, aki egyben az amerikai zsidó egyesület elnöke is. La Guardia intézkedését a következő szavakkal indokolta meg:

— Ez a legegyszerűbb alkalom megmutatni a németeknek, hogy a zsidókban van emberi érzés s hajlandók minden üldözöttségük ellenére is megvédeni a németeket a nép harag elől...

Veszek
Ócska álmoí
Cim a kiadóban

SPORT

Nac-Craiova és Crisana-SGS Nagyvárad vasárnapi futballprogramja

Két nagyszerű futball programban lesz része városunk sportrajongóinak. A NAC a tavaszi szezonban most lép először a pályára bajnoki mérkőzés keretében. Az eddigi barátságos mérkőzéseken, amit játszottak a zöld-fehérek, nagyszerűen megállották a helyüket. A Gloriát Aradon fölényesen megverték, míg Kolozsváron döntetlenül végeztek a Victorával. Ez a két nagyszerű eredmény arra mutat, hogy jó formában vannak a zöld-fehérek. Nem lebecsülendő a craiovai ellenfelük, mivel az őszi szezonban vereséget mér a NAC-ra. A NAC vezetősége mindent elkövet, hogy a még hiányzó játékosait szabadságoltassa és kompletten

vegye fel a harcot craiovai ellenfelével.

Crisana szintén revanssal tartozik szebeni ellenfelének. A piros-sárgák az őszi szezonban az első mérkőzésükön Szebenben szerepeltek és az SGS 1:0-ra verte a Crisanát. Most nagy ambícióval készülnek a piros-sárgák fiataljai, hogy bebizonyítsák, hogy az őszi eredmény nem reális

Kerületi bajnoki mérkőzések

Károly pálya, 11 órakor: Electrica—CFR. Mihály vajda pálya, 11 órakor: NSC—Macabi. Szalontán: Vestul—Törkvés.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szőig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Fényképek

nagyon olcsón és nagyon jól

szavakosság mellett.

Róna fényképész

műtermében kaphat

Régi képekről élhető nagytűsok

Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Szőlőmunkára hozzáértő, józanéletű, szorgalmas házaspár jó fizetéssel felvétetik. Moldova ucca 93. 1122

Bihar és Szt. János községek (Jud. Bihor) részére ügyes megbízható laparust jó keresettel felvesz a „Magyarság”. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cim a kiadóban. 1126

Jólfőző mindenek szakácsnét felveszek. Pásztorné, Piața Mihai Viteazul 4. I. emelet. 1142

VÉTEL-ELADÁS

Hideg földben termelt és nem pincében csirázott valódi új krumpli nagyban és kicsinyben kapható. str. Franceză 12.

Egészen új 50-es, alig használt 500-as csibe keltető gép, továbbá 500-as műanya, különféle csibe etető és itató edények, szárny és lábjelző gyűrűk kaphatók Oradea. Str. Franceză 12.

Jég-szekrények

legolcsóbbak

részletre is

GÁL vaskereskedés

Str. Alexandri 4b a

Városi strandra kabinosok kabinosnők óvadékkal felvétetnek, jelentkezések 1—4-ig str. Crucii 2. Schwartz. 1141

Modern diófaháló, kétszemélyes új hencser, szőnyegek eladók. Vlahuța 24. 1140

KÜLÖNFÉLE

Bármilyen ügyes-bajos dolgaiban segítők. Forduljon bizalommal hozzám. Calea Izvorului negyedik 31. alsó tudószanatórium ut. 1143

Két teljesen jó állapotban levő férfiöltöny eladó. Cim a kiadóban. 770

Varrógépet és kerékpárt javítok, veszek és eladok. Jakab műszerész, Avram Iancu u. 5.

A volt városi szállótelep melletti (Str. Stroieșcu), a nagyállomástól alig 5 percre, több, ház építésére is kiválóan alkalmas földterület eladó. Értekezni a tulajdonosnál d. e. 8—10-ig Str. Franceză 12. 442

Eladó fekete női kosztüm és fekete kabát kis alakra. Cim a kiadóban. 833

LAKÁS

Kétszobás modern uccai lakás, konyha és fürdőszoba használatra kiadó. Sas palota, III-ik emelet, Gyárfás.

Légyvédelmi tanfolyam Kolozsváron Someș tartomány részére

A légyvédelmi parancsnokság 1939. március 29-én kelt 9035. számú rendelete és a Hivatalos Lap 1939. március 6-iki, 55. számában megjelent területi légoltalmi törvény 8. szakaszának értelmében a someștartományi királyi helytartóság légoltalmi tanfolyamot rendez Kolozsváron. A tanfolyamon részt vevők kiképzést nyernek a légoltalom hatásos megszervezése a tűzveszedelem, gáztámadás, s. b. elleni védekezés tekintetében.

A tanfolyamok Someș tartomány részére Kolozsváron a városházán április 23-án kezdődnek — hét szériában.

Az első széria április 23-án, 30-án, május 1-én, 7-én, 17-én.

A második széria május 21-én, 28-án, június 4-én, 11-én és 18-án.

A kurzusok időtartama a kitűzött napokon délelőtti 8—1 és délután 4 és 6 óra között.

A tanfolyamon mindazok kötelesek résztvenni, akik a légoltalmi törvény 8. szakaszának értelmében légoltalmi tevékenységet fejtenek ki. Kivételt képeznek a megyefőnökségeken és a városokban működő légoltalmi hivatalok vezetői. A tanfolyamra április 15-ig lehet beiratkozni a someștartományi légoltalmi hivatalban, Kolozsváron, a királyi helytartóság épületében, akár személyesen, akár felülbélyegzett kérvény útján. A kérvényezők a kérsében jelöljék meg nevüket, foglalkozásukat, nemzetiségüket, a személyazonossági igazolvány számát, lakásukat és azt, hogy a légoltalom mely terén kívánnak működni.

A nagyobb személyzettel rendelkező cégek és vállalatok közös kérvény útján is jelentkezhetnek a tanfolyamra. A tartomány légoltalmi hivatala felhívja a vállalatok figyelmét, hogy a tanfolyamon a vállalatok vezetői és adminisztratív személyzete köteles megjelenni és nem a munkások, akik a törvény értelmében a heti légoltalmi órákon nyernek kiképzést.

A kérvénnyel egyidejűleg minden jelentkezőnek két fényképet kell benyújtani, valamint az illetékes pénzügyigazgatóság nyugtáját, amely igazolja, hogy a jelentkező a someștartományi légoltalmi hivatal javára a költségek fedezésére 200 leit befizetett. A jelentkezők hozzák magukkal a személyazonossági igazolványukat, az 1935-ös típusú gázálcukát, 100 gram tiszta szeszt, vagy trioximetilént az álarc fertőtlenítésére és egy kis csomag vattát.

A magánszemélyek a légoltalmi törvény 8. szakasza szerint járhatnak a légoltalmi tanfolyamra. Mindazok, akik ezen az időpontra tul légoltalmi tevékenységet fejtenek ki anélkül, hogy a tanfolyamon részt-

vettek volna, a törvény értelmében büntetéssel sújítják.

VLAD MIRON,
repülőparancsnok,
a tanfolyam vezetője.

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUCUREȘTI. 8.30 Hanlemezek, torna, étrend, orvosi tanácsok. 9.55 Harangszó és istentisztelet. 12.00 Mofozenekar. 13.00 Időjelzés, sporthírek, vizállásjelentés. 13.35 Strauss-kerengők, hanglemezek. 15.20 A falu órája. 16.15 Román népijátékok és dalok. 18.00 Időjelzés. 18.02 Tánclemezek. 19.00 Orvosi krónika. 19.15 Táncezene. 19.58 Sporthírek. 20.00 Hangjáték. — 20.15 Dumitrescu-zenekar. 21.00 A hét. 21.15 Operarészletek. 22.00 Sporthírek. 22.50 Havási gitár. 23.00 Hírek. 23.15 Filmdalok.

BUDAPEST I. 9.00 Hanglemezek. 9.45 Hírek. 10.00 Unitárius istentisztelet. 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.00 Helyszini közvetítés a magyar—lengyel frontharcok találkozájáról. 13.00 Hanglemezek. 16.00 Mezőgazdasági előadások. 16.45 Hangverseny. 17.30 Felolvasás. 18.10 Énekszámok. 18.40 Helyszini közvetítés a Ferenéváros—Kispest bajnoki mérkőzéséről. — 19.35 Cigányzenekar. 20.30 Felolvasás. 20.55 Sporthírek. 21.00 Tánclemezek. 21.30 Előadás. 22.10 Zongoraszámok. 22.40 Hírek. 23.00 Szalonzene. 0.30 Tánclemezek. 1.05 Hírek.

HETFO

BUCUREȘTI. 7.00 Hanglemezek, torna, háztartási tanácsok. 12.00 Tarka zene lemezekről. 13.00 Időjelzés, közlemények, sporthírek, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny. 13.40. Gramofon. 14.15. Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30. Gramofon. 15.00 Hírek. 16.45. Előadás. 18.00 Időjelzés. 18.02 Ének- és zongoravariáció. 19.00 Irodalmi krónika. 19.15 Hegedűhangverseny. 20.05 Előadás. 20.20 Jazz. 21.00 Rádiózenekar. 22.00 Hírek. 22.15 Lemezek. 23.00 Hírek. 23.15 Lemezek. 23.45 Hírek külföld számára.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek. Utána étrend, közlemények. 11.00 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13.00 Déli harangszó. 13.10 Zongoraszámok. 13.30 Hírek. 14.30 Honvédzenekar. 17.15 Diákképzés. 17.45 Hírek, időjárásjelentés. 18.10 Lemezek. 18.30 Előadás. 19.00 Hegedűszámok. 19.40 Felolvasás. 20.20 Cigányzene. 20.45 Előadás. 20.50 Seta a stúdióban. 21.30 Operaházi zenekar. 22.40 Hírek. 23.00 Szalonzene. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.00 Cigányzene. 1.05 Hírek.

NYOMATOTT PASZTOR LÉFÉ CÉGNEL ORADEA PIATA MIHAI VITEAZUL 4